

Матей Вишник
ПЛАНИРАНИЯТ ХАОС
Роман

traduki

Издаването на тази книга беше подкрепено от ТРАДУКИ, литературна мрежа, в която участват Федералното министерство по въпросите на Европа, интеграцията и външните работи на Република Австрия, Министерството на външните работи на Федерална република Германия, Швейцарската културна фондация „Про Хелвеция“, Федералното канцлерство на Република Австрия, КултурКонтакт Австрия, Гьоте-институт, Словенската агенция за книгата ЖАК, Министерството на културата на Република Хърватия, ресор „Култура“ в правителството на Княжество Лихтенщайн, Фондацията на Лихтенщайн за култура, Министерството на културата на Република Албания, Министерството на културата и информацията на Република Сърбия, Министерството на културата на Република Румъния и фондация „С. Фишер“.

© Matei Visniec
Dezordinea preventiva
Editura Cartea Romaneasca, 2012

На корицата: фрагмент от картината на Филибер Леон Кутюррие
„Съветът на плъховете“

© Матей Вишниец, автор
© Огнян Стамболиев, превод, предговор, 2016
© of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

ISBN 978-954-337-300-0

Матей Вишник

ПЛАНИРАНИЯТ ХАОС

Роман

Превод: Огнян Стамболиев

Авангард принт

МЕЖДУ РЕАЛНОТО И ФАНТАСТИЧНОТО

Намираме се в Париж, но действието може да се развива и във всяка друга столица, в редакцията на голяма радиостанция, където новините за различни инциденти и катастрофи, пожари, наводнения, земетресения, терористични атаки на ислямисти, банкови кризи, войни и дори планетарни катастрофи се „изливат“ като безспирен порой, при това денонощно в ефира.

В друг план – една тайна, окултна международна организация подготвя – при строга секретност! – голям проект за радикална промяна в живота на планетата: чрез контрол на информацията и създаването на един... „планиран хаос“, на едно „превантивно“, предохранително „безредие“. И колкото е да е неочаквано и странно, този секретен проект предвижда и протокол за сътрудничество между човешката раса и расата на „плъховете мутанти“...

Написан от първо лице, единствено число, в сегашно време, този актуален, новаторски роман, в който се преплитат реалното и фантастичното, е решен в определено журналистически стил. Основната тема е за информацията, по-точно за свръхинформацията, която като мощна лавина залива нашия ден. Защото, колкото и парадоксално да звучи – свръхинформираният, преситен от новости и сензации човек днес е и един определено парализиран човек! В момента, в който той се препълни от свръхинформация от всякакъв вид и род – политическа, социална, икономическа, светска, той изгубва волята и заедно с нея и способността си да мисли самостоятелно, да действа, да твори...да бъде активен. Сяда пред телевизора или радиоприемника, да види или да чуе предаване, филм, футболен мач, концерт, забавно предаване, реклами... а напоследък и т.н. „реалити шоу“.

Как се преминава от едната крайност към другата – от парализирания от цензурата по времето на комунизма човек до също парализирания, но от свръхинформацията индивид – ето един интересен механизъм, който единствено иронията на Историята може да създаде.

Авторът, световноизвестният белетрист, драматург и поет, познатият и у нас, МАТЕЙ ВИШНИЕК (род. 1956), също и журналист в радио (работил е през 1988 и 1989 в ВВС, Лондон, а от 1990 досега в Радио Франс) ни представя оригинален и силен роман манифест, радиография на тази нова форма за „промиването на мозъци“.

Тази забележителна, майсторски изградена сатира в традицията на Джонатан Суифт и Семюъл Бътлър предлага на читателя едно интелектуално упражнение по рефлексия, провокира го да „прочисти“ мозъка си, в който са се натрупали шлаки не само от близкото комунистическо минало, но и от настоящето, в което чрез медиите вече започна да вилнее един „колективизъм от нов тип“.

Огнян Стамболиев

1.

– Имам топновина!

Всеки път когато Жорж произнесе тези думи, очите му блестят. Не зная дали го казва сериозно, иронично или пък сам се самоиронизира. Но от всички журналисти в редакцията той е най-разпален, когато установи, че „има топновина“.

Да имаш топновина, означава, че в този ден се е случило нещо чудовищно на планетата: атентат някъде в Близкия изток, в Ирак или Афганистан, тежка железопътна или самолетна катастрофа, военен преврат в страна, важна за световната икономика, или просто един пореден политически скандал. В последно време повечето „топновини“ са свързани с атентатите в разни точки на света, но за Жорж „топновината“, разбира се, е „най-яка“, когато идва от Европа.

Не знам кой е измислил формулата, но всички в редакцията са направо обсебени от тази магическа дума – „топновина“! Всъщност това е напълно нормално за едно радио, предлагащо новини двацет и четири часа в денонощието. И както твърди Жорж, „първият куршум“ е най-важното нещо за всеки новинарски бюлетин. Слушателят трябва да бъде задържан още в първия момент, защото първата новина е локомотивът, който влачи целия влак. И ако първата новина е „яка“, слушателят остава „залепен“, слуша те, остава ти верен!

Има дни, в които направо ваят топновини! А Жорж е безкрайно щастлив, когато може да избере между две, три или четири ужасяващи събития, за да състави емисията. Понякога си го представям на единайсети септември 2001, в деня на нюйорк-

ските атентани, как казва: „каква новина!“ И колкото повече топновини кандидатстват за първото място, толкова повече се нажежават нашите спорове в редакцията. Случва се често няколко топновини да бъдат сравнявани помежду им, сякаш става дума за някакви мръсни предмети. На една от тях се дава лавровият венец на деня? На най-мръсната, разбира се. Но как да оцениш човешката мръсотия в една новина? От гледна точка на човешката мизерия дали атентат със седем убити в Ирак е по-важен от атентат в центъра на Париж?

Когато присъствам на тези еженевни оперативки в редакцията, понякога ми се струва, че сънувам или бивам засмукан от Фикцията. Мисля, че Нереалното е също добър вариант.

Това е като да излезеш на улицата, облякъл най-мръсната от всички ризи, хвърлени за пране. И всяка сутрин трябва да се подчинявам на този противен, повтарящ се ритуал – да обличам най-мръсната и най-вмирисаната на пот, дори изцапаната с кръв риза.

Но тъй като съм най-новият в тази редакция, не смея често да изразявам мнението си. Жорж ме пита предизвикателно и малко иронично дали имам някакво предложение. Дали да са петимата руски войници, убити в Чечения, или да е холандският кораб, пленен от сомалийски прирати край Африка? Коя новина ще е „най-яката“?

– Хайде, ти имаш по-свеж поглед – подканва ме той.

Подготвянето на един бюлетин предполага определени методи от научната алхимия, основаващи се на високи медийни критерии, примесени с прилична доза цинизъм – един подчертан вкус към зрелищното, към спектакъла. Жорж ме взима от време на време под крилото си и тогава започва да ми обяснява механизма при конструирането на един информационен бюлетин:

– По принцип всеки бюлетин трябва да започне с последната новина. При това с последната лоша новина. Новините са като късове месо, които хвърляш сред глутница изгладнели ку-

чета. Целият свят е гладен за лоши новини. Колкото повече кръв му даваш, толкова е по-доволен. По принцип всеки бюлетин би трябвало да започне с последната новина.

Кои са „ония“, съвсем не е трудно да се досетиш, това са слушателите. Жорж, изглежда, че е във война с тях и дори малко ги презира.

– Понякога ги чувам как ме слушат. Чувам дишането им – обяснява ми Жорж. – Всички са там, на другия край на радиоприемниците, жадни за кръв и убийства... Новините за убити и умрели – това е тяхната ежедневна доза ужас. Без нея те вече не могат да живеят. И отчасти ние сме ги направили такива...

Аз още се чувствам виновен за това, но Жорж ме уверява: един ден ще заприличаш на мен, като всички нас! По-добре да не беше ставал журналист!

2.

– И ти наричаш това „интервю“?

Във въпроса му няма и капка злоба. Жорж изглежда по-скоро загрижен. Казах му, че съм учил журналистика в Тулуза, но той става алергичен, щом чуе фразата „учил журналистика“, мозъкът му просто не желае нито да я приеме, нито да я проумее.

– Замислял ли се се някога, че у теб живеят няколко същества?

Като ми задава този въпрос, Жорж не очаква отговор. Гледа ме с известно напрежение и чувствам как се опитва да се обърне към „всички същества“ у мен. Ние всички сме „така“, обяснява ми той. Всички носим у себе си повече личности, повече живи хора, които са на различни възрасти, в различни етапи от нашата игра с живота. Ти, който сега си една на двацет и четири. А у тебе още се крие едно „бебе“ на шест или седем месеца, което е ококорило очи и гледа и слуша всичко, което е около него. Тази фаза от твоя живот не е отминала, не е изчезнала, бебето е все още

дълбоко скрито в твоята душа, в твоята личност, то се движи, гледа света с широко отворени очи, понякога хленчи от страх пред Непознатото... Но у теб още живее детето, което си бил на пет или шест години, детето, което избухва от смях по триста пъти на ден, това вече завършено дете, което знае какво иска и харесва точно определени неща и не харесва други, което има вече някакви свои мечти и желания. Това дете е все още много будно у теб, твърде внимателно гледа как се развиваш и израстваш ти, дали това става в посоката на мечтите му! Да, детето още играе у теб и понякога не те оставя на мира, кара те да мечтаеш, да желаеш, залива те със своите желания, дори с наивните си въпроси.

– Какво искаше най-много, когато беше на пет години?

Жорж задава въпроса, сякаш е детето в мен.

– Искях да имам кон.

– Ето на! – възкликна Жорж. – Когато си бил на пет години, си искал да имаш свой кон и си казал, че когато станеш голям, първото нещо, което си щял да направиш, е да си купиш кон. Е, добре, купи ли си кон?

– Не.

Жорж усеща притеснението, което ме залива, когато казвам, че не съм си купил кон. Не е доволен от мен. А защо не си взех кон? Желанията на детето у нас са изключително силни и успехът на един живот понякога зависи именно от съгласуването на тези първоначални желания. Но, продължи Жорж, явно, че у тебе живее още едно момче на дванайсет-тринайсет години. И това момче, което вече е съзряло очертанията на света, се оставя само да потъне в първите си метафизични тревоги и започва сериозно да се замисля какво ще прави по-нататък, какви роли в живота ще трябва да поеме. Този „трети човек“ у теб е пожизнен, по-ярко присъстващ от предните двама и това не бива да те учудва, защото той е все пак най-скорошният. Но твоето общуване с него е най-интензивно и най-нюансирано. Момчето е преживяло първите сериозни емоции, свързани с „другите“, с

училището, съучениците, учителите, любовните и дори сексуалните вълнения. То крие някои от най-дълбоките ти тайни и в неговото същество се крие споменът за твоите първи приятелства. Още по-живите му, внимателни очи те гледат, следят... Някъде в твоята стая, или на тавана, в някой стар куфар или скрин, могат да се намерят със сигурност някои тетрадки от времето, когато това момче е записвало или рисувало първите си размисли за живота и света... Да, да, но в тебе живее още един друг персонаж, един жив човек, един пообъркан „юноша“, който си бил, преди да станеш мъж. Този човек е най-близо до това, което си сега, той е непосредствено под твоята кожа. И ако по някакво чудо съумееш да съблечеш кожата си, първият човек, с когото си се срещнал в самия себе си, ще бъде той, същият сложен и вероятно гневен „юноша“... Ето поне четири същества, които те „населяват“, четири човешки същества, напълно различни, макар и свързани помежду си... Представи си сега, че един мъж като мен, на моята възраст, носи в себе си поне още две същества, един мъж между двайсет и четири и четиридесет и пет и после този зрял мъж, вече измъчван от старостта. Но един мъж, вече на възраст, носи със себе си повече същества, поне шест или седем, като първото е кърмаче, а последното – старец. От пеленачето до стареца!.. Да, когато се намираш пред едно човешко същество, ти никога не си пред един-единствен индивид. Ти си пред цяла група от същества, завързани едно за друго. И когато поискаш от човека пред теб да заговори, ще трябва да го провокираш така, че чрез устата му да се изразят „всички същества“, които са в него. Дори и на един политик, колумпиран и неморален, можеш да зададеш един нормален въпрос и да го извадиш от равновесие, и той да ти отговори като детето или юношата у него... Сега разбра ли как трябва да се води едно интервю?

– Да.

– Започни със самия себе си, за да се упражняваш. Интервюирай най-напред онези сиви хора, които живеят в тебе.

3.

- Защо ме будиш?
- Искам да поговорим.
- За какво?
- За един сън?
- Какъв сън?
- За един сън, който идва от „теб“.

Посещава ме редовно Това е сън комета. Изкопал си е орбита в моя мозък, в моето подсъзнание... Не знам как започна всичко, не знам откъде идва и защо ме безпокои... Знам само честотата му – явява се веднъж на пет-шест месеца, понякога и по-често. От доста време си поставям за цел да отбелязвам някъде ритмичността, с която се явява. Но после си казвам:

- Как искаш да го забравиш, щом му придаваш значение?
- Значи това е сън, който те плаши?

– Не, съвсем не ме плаши, по-скоро ме разтърсва. Да, признавам, че ме вълнува... И все пак това е нежен сън, не е някакъв кошмар... Има някаква крехкост в него, това е сън, който се пробужда в един друг сън, който се разсънва колебливо, чука по вратата: чук, чук и ме докосва, като ми припомня нещо, което не бива да забравям. Един посетител, нежен, лек, прозрачен. Не ме заплашва, не ме натъжава. Само ми разказва, само ми пре-разказва незавършило нещо, представя фрагмент от мен самия. Моето име и аз съм този фрагмент, но такъв, какъвто ще бъде след двайсет години. Ритмичността на „събужданията“ му обаче крие послание. Когато пристигнах в Париж, повярвах, че най-сетне ще се отърва от него, но ето, че не успях. Повярвах, че в Париж съм преминал „границата“. Бих искал да откроя сега тази граница, отвъд която този сън вече няма да ме спохожда.

- Не разбрах нищо от това, което ми каза сега.

– Добре, нека да го кажа по друг начин. Кажете ми: откога си играеш на граница?

4.

(Опит за контакт с вътрешно съществуване.)

Зелени очи, колене – вечно ожулени. Пет навършени години. Може да се каже: дете като всяко друго, но вече започва да се „променя“, защото ще трябва да прекоси „границата“. Думата е нова, но „преминаването“ не го плаши, вече е подготвен. При това – няма да бъде сам. Преминаването ще го направят всичките трима. Когато при „преминаването“ те държат за ръка мама и татко, значи, че не си сам. Да, как ще бъдеш сам, след като си „в средата“ и двамата те държат за ръцете?

И после, не знае защо, но остава с впечатлението, че границата е нещо като улица. Ще прекоси улицата, което не изглежда толкова сложно. Може да е като улица, макар и малко по-широка, сигурно тротоарът отпред не се вижда добре. Но всичко това всъщност няма никакво значение – колко широка или дълга била улицата. Тримата, хванали се за ръка, ще я пресекат. Но едно нещо не бива да се забравя: докато се пресича, трябва да се пази пълна, абсолютна тишина! Това означава, че по време на преминаването не се задават никакви въпроси, никой не иска да яде или да пие, всички се съсредоточават върху „ходенето“. Чак след това, вече стигнали до другата страна, те могат да правят каквото си искат.

Ето защо тримата, които са пред границата, не се страхуват. Той, във всеки случай, не се плаши, защото мама и татко са се готвили за това дни наред. Правили са дори репетиции първо в един парк, а след това и в една гора. Той знае какво е това „тайна“, защото преминаването през границата трябва да остане в тайна, а една тайна остава такава, когато не говориш за нея. И той не каза никому нищо!

И ето, тримата започват преминаването, преминаването на тази широка „улица“, доста по-широка от всички други възможни улици, защото това са границите, нещо много по-широко от всички улици в града. А освен това работата се извършва през

нощта. Но и това не го учудва, знае, че ще бъде нощем, отдавна му е обяснено, че преминаването през тази улица граница може да стане нощем.

Навън е доста студено, но той се стопля, като държи ръцете си за ръцете на мама и татко, освен че е в средата между тях, на сигурно място. Тримата вървят бързичко, мъжката, в пълно мълчание. Пред тях има непрекъснато някой – това е водачът, но те нямат право да го гледат в лицето. От време на време се взира в полумрака, за да види къде се намира, но през повечето време гледа към небето. Харесва му това тъмно нощно небе, огромно, по-голямо отвсякога, препълнено, както никога, от безброй звезди.

Всичко върви както на репетициите. Тримата вървят, „напредват“, не е много лесно, преминаването на една граница изисква време, ако искаш да я преминеш докрай. Има твърде много за ходене пешком.

От време на време се дочува лаят на някое куче и той се радва много. Означава, че са вече „близо“, че не са сами, че наблизо има хора. Кучето лае подир тях, струва му се, че иска да ги настигне. Тогава започват да бягат и тримата, а водачът изчезва изведнъж. Две звезди се сблъскват на небето. Той не разбира защо трябва да тичат, защо се страхуват от това куче, което тръгва след тях. Обича много кучетата, винаги ги е харесвал. Може да разговаря с тях и знае, че те го разбират. Досега винаги е докосвал и помилвал почти всяко срещнато куче и затова не разбира защо сега трябва да бягат.

Някой извиква след тях и надува свирка. Той вижда зачервеното лице на баща си и сълзите на майка си. Досега никога не е виждал майка си да плаче, а и не разбира защо го прави, след като му е казано, че всички трябва да бъдат спокойни и „съсредоточени“. Отваря уста да каже нещо, но леденият вятър го възпира. И все пак иска да каже на баща си да го остави да поговори за малко с кучето. Ако кучето ги е изплашило толкова

много, нека да го оставят да поговори с него. Да, тази работа го учудва – възрастни, големи хора, неговите родители да се страхуват толкова от едно куче. А той, малко момче, само на пет години, да не го е страх!

Да, но този път не му позволяват да говори с кучето. Усеща как баща му го сграбчва, вдига го нагоре и го понася на ръце, как започва да тича още по-силно отпреди, чува как бащиното сърце започва да бие лудо, готово всеки миг да се пръсне!

И изведнъж разбира, че мама не е с тях. Във всеки случай вече не държи ръката ѝ. Тя се е заловила да гали кучето...

По-късно, стигнали до „отвъдната страна“ на границата, той пита баща си какво се е случило. Къде е останала мама?

Остана при кучето, отвръща му таткото. Бедното куче, и то имаше нужда от някого. Беше тъжно, много тъжно куче, имаше нужда някой да го погали „точно тогава“ на онова място. Мама обаче ще я чакат по-нататък...

5.

Вие сте журналист и се подготвяте за мисия в Афганистан, в Ирак, Судан, Сомалия, Либия, Колумбия или Екваториална Африка? Можете да избегнете големите рискове при този тип мисии, ако потърсите нашите услуги.

Сто тридесет и един журналисти бяха убити само през миналата година. Наистина зловеща цифра! Затова не поемайте безполезни рискове. Обърнете се направо към Агенцията за Посредничество и Престой в Опасните зони. Нашият близо петдесетгодишен професионален опит в тези конфликтни зони на света може да ви помогне да оцелеете и да упражнявате професията си, без да рискувате да бъдете арестуван, отвлечен, убит или най-малкото, ранен. Живеем в доста сложен свят, в който ценностите не са универсални за всички, а културните традиции – твърде различни. Онова, което за един гражданин на Запада е коректно и

правилно, за местните, които са в друга географска зона и друго културно пространство, може да бъде неправилно и дори погрешно, абсурдно, наказуемо. Не рискувайте да се срещате директно с противниците си без нашата помощ. Нашата Агенция може да организира вашия транспорт и престоя ви във всички страни, региони и населени места, дори там, където се вихрят бунтове и граждански войни, където има междуетнически и религиозни конфликти и всякакви други трудности и проблеми. Например в Кавказ или в Турски Кюрдистан, в Сомалия, Пакистан, Големите африкански езера или пък района Киапас в Мексико.

И тъй като Западът е убеден, че е център на света и единствен носител на ценностите на човешката цивилизация, да, той наивно вярва, че може да разбере и да си обясни всичко. Сблъсъците във Виетнам, Афганистан, геноцидът в Руанда, раздорите между Индия и Пакистан, непрекъснатите конфликти в Близкия изток и дори войната в Югославия са доказателство, че Западът интерпретира по един доста изкуствен, при това опростенчески, начин тези събития. А всяка година повече от сто журналисти заплащат с живота си тези предразсъдъци.

В каталога на нашата Агенция ще откриете всички видове услуги, които предлагаме, и съответните тарифи. Организираме транспорт до региона на опасната зона, а след това и до конкретни места с подходящи превозни средства. Предлагаме места за настаняване, които са сигурни и охраняеми – дори до „окото на бурята“ (да използваме тази метафора). Разполагаме с преводачи. Осигуряваме и водачи до конфликтните места. Както и контакти с представителите на международните организации (ООН, Червения кръст, Червения полумесец и др.). Можем да уредим и интервюта с хора от опасните зони, без значение как са квалифицирани – бунтовници, терористи, интегристи, мафиоти, дисиденти, трафиканти, сепаратисти, пирати...

Езикът на западните информационни медии няма нищо общо с реалността в тези страни и региони. Когато през 1996

година талибаните взеха властта за първи път в Афганистан, западната преса ги нарече „студенти по теология“! Тогава Западът се надяваше, че този път в тази ислямска държава техният режим ще доведе до известна стабилност и дори ще могат да преговарят мирно с талибаните. По принцип, когато западниците решат да започнат преговори с противниците си от тези конфликтни зони, веднага установяваме, че пресата престава да използва думата „терорист“ и я замества с по-мекото „бунтовник“ или дори „метежник“. Така беше в случая с Ирак, а също и в други райони на Близкия изток и Латинска Америка.

Уточняваме тези неща, за да разберете по-лесно, че нашата Агенция е аполитична. Ние просто ви предлагаме своята помощ да можете да се завърнете от вашите трудни и опасни мисии живи и здрави.

Всички кандидатури са добре дошли в случай, че нашите предложения ви заинтересуват. Един договор, който предвижда и пълна дискретност от наша страна, би могъл само да ви бъде от полза, ако решите да станете наш клиент.

(Агенция за посредничество. Вътрешен документ. Степен на конфиденциалност Ч.Ч. Ч. Източник: Сицилийкс.)

6.

– Да знаеш, ние много скоро ще се превърнем в нещо като „блатни хора“ – обърна се към мен Жорж.

Това определение ми харесва, в него има и нещо поетично. Моят по-възрастен колега може би си дава сметка, че днешният свят може да бъде разбран само с помощта на някои напълно нови понятия, които единствено поезията може да ни даде.

Намираме се в едно от пространствата, отредени за пушачите, на площада пред двайсет и три етажната сграда, която е приютила Двореца на радиовълните. Жорж идва тук веднъж на всеки два часа, гърми и трещи срещу новото законодателство,

което предвижда пълната забрана на тютюнопушенето в работните помещения. Пространството за пушачите прилича по-скоро на автобусна спирка, поставен е и покрив, за да ги пази при дъжд. Хората идват тук, стоят четири или пет минути, колкото трае изпушването на една цигара, разменят си по някоя и друга дума и си тръгват, сякаш е пристигнало превозното им средство. Когато вали, те се приближават един до друг и образуват нещо като компактен пакет, по-точно малко тютюнджийско стадо. А когато времето е хубаво, спазват определена дистанция един от друг и всеки бърза да се наслади на вкуса на своята цигара. На мен лично ми харесва повече, когато вали, чувствам се добре във вътрешността на тази „солидарна“ група. Тогава хората започват да се смеят и шегуват, да казват, че били като някаква „македонска фаланга“. Над тази компактна група се извиwa гъст, сивкав дим, примесен с известна доза самоиронично съучастничество.

– Блатният човек е претъпкан, изпълнен, препълнен с много и безполезна информация от всякакъв род – обяснява ми Жорж. – Той събира информация отвсякъде, от улицата и витрините, от афишите, от телевизора, от радиото, от мобилния телефон, от интернет, от фейсбук, от вестниците и списанията... Почти всяка секунда блатният човек е пред някакъв екран. Той се превръща в нещо като попивателна информационна хартия, поглъща всичко, храни се с малко полезни и повече безполезна образи. Нашите мозъци се превръщат в тресавища, в блата, да, това е самата истина...

Лично аз не усещам още моят мозък да се е превърнал в нещо такова, но всичко, което казва Жорж, ми изглежда доста интересно.

– Но всъщност знаеш ли в какво се състои същността на блатото? – пита ме Жорж.

– Да, тя просто води до застои. До пълно заблатяване!

– Да, точно това е думата, bravo!

Връщаме се в редакцията и Жорж започва да ме хвали пред колегите: „Този малкия започна да мисли“.

Засега тук ми викат „този малкия“. Разбрах, че всички стажанти минават през фазата, в която още нямат име. Ако си млад и си последният, дошъл в редакцията, автоматично ставаш „онзи малкия“. Жорж започна да ме нарича така още от първия ден, но това не ме притесни. Без да е стар, той е преживял доста, а и професионалният и жизненият му опит са изписани на лицето му, нещо, което ме впечатлява.

– Ей, малкият, ела да ни кажеш откъде дойде тук?

– От Тулуза.

– Я виж ти!

„Я виж ти!“ иска да каже, че напразно съм работил в радиото на Тулуза. Тук, в Париж, съм засега просто една „нула“. Дори да имаш зад гърба си две или три години работа в Радио Тулуза, опитът ти тук, в Париж, не струва и пет пари. Защото Париж е нещо съвсем друго и Тулуза просто не може да се сравнява с него, нали?!

И така: още през първия ми ден в редакцията Жорж ми даде първия урок по поведение.

„Онзи малкия“ трябва да знае, че засега една от основните му задачи е да отива за кафе за цялата редакция. И да не чака да чуе фрази от рода на: „Ах, колко добре ще ми дойде сега едно кафе!“ Не, отсега твоето задължение е от време на време да извикваш ясно и високо: „Иска ли някой кафе?“. Въръжаваш се с таблата и отиваш да ни донесеш кафе. Намираш един автомат за кафе, на петия етаж, точно под нас. Но не знаеш, че на петия етаж кафето е безвкусно, много по-добро е това на седмия етаж и ако си направиш труда и се качиш до седмия, стигнеш края на коридора, където пише „стълба Д“, и там ще откриеш два нови големи автомата, последен модел... Те правят най-доброто кафе, при това по-евтино с пет евроцента от онова на петия етаж. Разбра ли ме?

– Да, шефе!

– Да знаеш, че си ни много симпатичен. На всички тук.

7.

Долнопробните новини интересуват пресата и най-много публиката. Читателите, слушателите и зрителите приемат думите на престъпниците или фанатиците, на лудите или измамниците с огромно внимание. Голяма част от думите, които чуваме по радиото и телевизията, се произнасят от хора, които би трябвало да бъдат в затвора или в лудницата. Държим да уточним пред нашите клиенти, че целият този медиен делириум не е сътворен от нашата Агенция. Ние само се опитваме да се адаптираме към тази действителност и да улесним и вашия контакт с нея.

Можем да улесним и контактите ви с хора, които Западът счита за „отпадъка на света“, но на които даваме думата. Ние не сме отговорни за това противоречие, опитваме се само да се адаптираме към него. Всъщност в света няма диктатор, шеф на клан или на банда, мафиотски бос, религиозен фанатик, могул, терорист, касоразбивач, убиец – с една дума престъпник, който да не е готов да се появи и изповяда пред световните медии в замяна на една солидна парична сума. Нашата Агенция може да ви помогне при реализацията на репортажи, интервюта и дори директни включвания, които да представят „злото“ от планетата.

Гласът на злото просто привлича медиите и хората. Медийната машина изпитва истински ужас пред педагозите, моралистите, хуманистите, изобщо пред честните хора. За нея те са неинтересни, банални, скучни, нравоучителни. „Гласовете на злото“ са далече по-атрактивни и винаги увеличават аудиторията.

Представете си, че имате да избирате между две карти. Едната се нарича „Признанията на един човек, който беше из-